

บทที่ 21

การนำบทบัญญัติในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา
ไปใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่น

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 17 บัญญัติว่า " บทบัญญัติในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายนี้ ให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เว้นแต่กฎหมายนั้น ๆ จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น "

จากบทบัญญัติมาตรา 17 นี้ หมายความว่าให้นำบทบัญญัติในภาค 1 คือบทบัญญัติทั่วไป ตั้งแต่มาตรา 1 ถึงมาตรา 106 ไปใช้ในกรณีความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เช่น นำเรื่อง " เจตนา " ไปใช้กับกรณีความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย เช่น ความผิดตามพระราชบัญญัติตำรวจ และห้ามถ่มขี้เข้า ฯ นั้น ต้องถือว่าผู้กระทำใดกระทำโดยเจตนาตามมาตรา 59 จึงจะมีความผิด ทั้งนี้ เพราะมาตรา 59 วรรคแรก บัญญัติว่า บุคคลจะต้องรับผิดชอบในทางอาญาทุกเมื่อใดที่กระทำโดยเจตนา.... เมื่อพิจารณาตามมาตรา 17 ประกอบแล้วก็หมายความว่า ความผิดตามพระราชบัญญัติต่าง ๆ ต้องใดกระทำโดยเจตนาเท่านั้น ผู้กระทำจึงจะมีความผิด ทั้งนี้ เว้นแต่พระราชบัญญัตินั้น ๆ จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ¹ เช่น ตามพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2490 มาตรา 3 บัญญัติว่า " ความผิดครั้งหนึ่ง ๆ ให้ปรับเป็น 4 เท่าราคาของสิ่งใดรวมค่าอากรเข้าด้วย " นั้น มีความมุ่งหมายว่า ให้ลงโทษผู้กระทำความผิดโดยปรับครั้ง ๆ หนึ่ง ๆ เป็น 4 เท่าราคาของทั้งค่าอากรของด้วย โดยมีใ้ค่านึงถึงว่า จะมีผู้กระทำความผิดด้วยกันหลายคนหรือไม่ ถือว่า พ.ร.บ. ศุลกากร ได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ดังนั้นจะนำมาตรา 31 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับหาได้ไม่ จึงต้องปรับจำเลยรวมกันทุกคน จะปรับเรียงตัวผู้กระทำความผิดไม่ได้ เช่น นาย ก. กับพวกอีก 5 คน ร่วมกันนำรถยนต์หนีภาษีเข้าประเทศ

1. กร .หยก แสงอุทัย

และถูกเจ้าหน้าที่ศุลกากรจับได้ และถูกส่งฟ้องศาล ทั้งนี้ ศาลจะปรับนาย ก. กับพวก
 อีก 5 คน เป็นเงิน 4 เท่าของราคารถยนต์ซึ่งได้รวมค่าอากรเข้าด้วยแล้ว ทั้งนี้ถ้า
 จำเลยคนใดคนหนึ่งได้นำเงินมาชำระเพิ่มเติมตามค่าปรับตามคำพิพากษาแล้ว จำเลยคนอื่นๆ
 ก็ไม่ต้องนำมาชำระอีก เพราะพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2490 มาตรา 3 ได้บัญญัติ
 ไว้ทางหาก จึงไม่นำมาตรา 31 แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับกับกรณีนี้ หรือ
 ตามพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 บัญญัติเรื่องการรับของกลางไว้ แต่ไม่มี
 บทบัญญัติเกี่ยวกับการคืนของกลางที่ถูกริบ ทั้งนี้การขอคืนของกลางที่ถูกริบจึงต้องบังคับ
 ตามประมวลกฎหมายอาญา หรือโทษปรับตามพระราชบัญญัติสุรา พ.ศ.2493 มาตรา
 38 พวิ มิได้มีข้อความจำกัดไว้ว่า ถ้ามีผู้ร่วมกระทำความผิดหลายคนด้วยกัน ก็ให้ปรับ
 รวมกันตามปริมาณน้ำสุราที่ทำกรชน เมื่อ พ.ร.บ.สุรา มิได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น
 จึงต้องลงโทษผู้กระทำความผิดเรียงตามรายตัวบุคคลตามมาตรา 31 แห่งประมวลกฎหมายอาญา
 คือต้องปรับจำเลยทุกคน ซึ่งผิดกับพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ.2493 มาตรา 3 ที่ให้
 ปรับครั้งหนึ่ง ๆ เป็น 4 เท่าราคาของ ซึ่งได้รวมค่าอากรแล้ว

ทั้งนี้ การนำบทบัญญัติในภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญาไปใช้ใน
 กฎหมายอื่น ซึ่งมีข้อยกเว้นอยู่ว่าจะนำไปใช้ไม่ได้ ในเมื่อ " กฎหมายนั้นบัญญัติไว้เป็น
 อย่างอื่น " เราจึงจำเป็นต้องถือว่า บทบัญญัติในกฎหมายอื่นนั้น มีบัญญัติไว้เป็นอย่าง
 อื่น นอกจากหลักทั่วไปของภาค 1 หรือไม่ ถ้ากฎหมายนั้นได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่นแล้ว
 ก็จะนำบทบัญญัติในภาค 1 ไปใช้ไม่ได้ ต้องใช้บทบัญญัติตามกฎหมายอื่นนั้นบังคับ ¹

อาศัยเหตุที่กล่าวแล้ว เวลานั้นนักศึกษาพิจารณาความผิดตามพระราชบัญญัติ
 ทาง ๆ นักศึกษาก็ต้องนึกถึงบทบัญญัติ ภาค 1 แห่งประมวลกฎหมายอาญา และต้องนำ
 มาใช้บังคับเสมอไป เว้นแต่พระราชบัญญัตินั้นเอง จะมีบทบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ²

1 นายสุบิน พูลพันธ์

2 ดร.หยุด แสงอุทัย